

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

INTERNATIONALE ARBITRAGEREGELEN

VOORSTEL : « AMSTERDAM RULES 1938 »

De « International Law Association » hield dit jaar haar congres te Amsterdam en de plenaire zitting van 2 September 1938 nam een reeks belangrijke resoluties aan zoowel op het gebied van het publiek als van het privaat internationaal recht, en dit nadat de sectie-vergaderingen gedurende een gansche week de verschillende vraagstukken hadden besproken.

Een der meest merkwaardige positieve uitslagen dezer besprekingen is de stemming eener resolutie, waardoor een Codex van Internationale Arbitragerregelen onder de benaming « Amsterdamsche Arbitragerregelen 1938 », voorlopig vastgesteld werd.

Het voorbereidend werk dezer resolutie werd reeds aangevangen in 1934 op het congres van Budapest en voortgezet door een commissie, bestaande uit juristen van verschillende naties, die in hunne respectievelijke landen, na kennis genomen te hebben van de reeds opgestelde voorstellen of resoluties, een onderzoek zouden instellen met het oog op eene unificatie der bestaande systemen.

Onder voorzitterschap van Rt. Hon. Macmillan, P. C., lid van den privaten raad der kroon van Groot-Bretagne, besprak een der afdelingen van het congres deze praktische kwestie, en voerde een zeer volledige en doeltreffende gedachtenwisseling.

* * *

Twee verslagen werden als vertrekpunt voor-

gelezen : het officieel voorstel van het Comité der I. L. A. en een ontwerp voorbereid door hare Fransche afdeling, gevestigd te Parijs. Men besliste dat deze twee verslagen na nieuwe beraadslaging tusschen vijf afgevaardigden zouden samengesmolten worden om, na goedkeuring door den Hoogen Raad der I. L. A., onder de benaming « The Amsterdam Rules 1938 » te verschijnen.

Onder dit enkel voorbehoud, maar op voet van de principieele goedkeuring der algemeene vergadering, kunnen wij hieronder de hoofdgedachten der ontwerpen samenvatten.

Het werk werd natuurlijk in zichzelf zeer vergemakkelijkt door het overzicht van de reeds bestaande en in voege zijnde clausulen van sommige handelscontracten, welke verwijzen naar arbitragerregelen van sommige Staten of private instellingen. Er werd onder andere verwezen naar :

1° de Inter-American Commercial Arbitration Commission, van 1933, welke scheidsgerechten inricht voor al de Amerikaansche republieken.

2° De London Court of Arbitration, waarvan de regelen aangenomen werden door de « Associated Chamber of Commerce of the British Empire », in October 1927, te Capetown.

3° Het ontwerp van het Internationaal Instituut van Rome, S. D. N.-U. D. P. 1936, Studies III. Arbitrage Doc. 23.

4° De resolutie der International Chamber of

Commerce, welke behoudens zekere wijzigingen het ontwerp van het Instituut van Rome aanneemt.

5° De statuten van de Incorporated Oil Seed Association, te Londen.

* * *

De voornaamste besproken regelen die, behalve verdere naderbepalingen zooals hierboven vermeld, definitief voorgesteld zullen worden, kunnen als volgt samengevat worden :

A. — Hoe drukken de partijen in hunne handelsovereenkomsten den wil uit zich te gedragen naar deze Arbitrageregelen?

1° In handelsovereenkomsten, wanneer partijen hun gebeurlijk geschil wenschen te zien beslechten door de Arbitrageregelen der I. L. A., zal het volstaan eene clause neder te schrijven met referte naar The Amsterdam Rules 1938, in telegram and kables AMRUL.

2° Wenschen de partijen één enkel scheidsrechter te nemen, dan kunnen zij op voorhand den naam in de overeenkomst schrijven; zij kunnen ook den naam van de overheid aanduiden die de benoeming zal moeten doen. In ieder geval zal het Codewoord UNARB den wensch van één scheidsrechter beteekenen.

3° Dezelfde schikkingen voor twee scheidsrechters, het Codewoord DUARB zijnde gebruikt.

In geval de twee scheidsrechters het niet ééns zijn, benoemen zij een derden scheidsrechter, die alleen definitief uitspraak doet.

4° In denzelfden zin zal het Codewoord TRABB drie scheidsrechters beteekenen.

In het contract zullen de drie namen geschreven worden, of den naam der overheid die ze benoemen zal, ofwel zal er bepaald worden dat ieder der partijen een scheidsrechter zal benoemen, de twee scheidsrechters den derde aanduidende, en in geval van oneenigheid, de derde zijnde benoemd door een te bepalen overheid.

B. — Welke zijn de voornaamste regelen der te volgen proceduur, wanneer de partijen akkoord gaan met de toepassing der Amsterdam Rules van 1938?

1° Hebben de partijen het aantal scheidsrechters niet voorzien, dan gebeurt de arbitrage met drie scheidsrechters.

2° Wanneer één maand verloopt nadat een der partijen aan de andere heeft beteekend dat zij de arbitrage eischt onder de Amsterdam Rules 1938 zooals overeengekomen, zonder dat

op de aanmaning geantwoord wordt, zal op verzoek van aanlegger de voorzitter van het Commercial Arbitration Committee der I. L. A. te Londen, den scheidsrechter aanduiden, hetzij als eenige scheidsrechter, als één der twee, of als derde.

3° In geval van arbitrage door twee scheidsrechters zullen deze altijd op voorhand een derden aanduiden, dewelke in ieder geval de zaak zal aanhooren met de twee eersten.

4° Bij arbitrage door drie scheidsrechters zal de uitspraak door twee die akkoord gaan, kunnen gedaan worden.

5° Moeilijkheden over de wraking van een scheidsrechter, b.v. wegens persoonlijk belang, worden door den voorzitter van het Commercial Arbitration Committee te Londen geslecht.

6° Eens dat de scheidsrechterlijke rechtbank gevormd is, moet een volledig verslag over het geschil door beide partijen of een van hen in een bepaald termijn na de uitnoodiging aan de scheidsrechters toegezonden worden.

Vallen partijen daarover niet akkoord, dan geeft de aanlegger een « Points of Claim » over zijn eisch, waarop de verweerder antwoordt door een « Points of Defence », bevattende zijne verdediging. Voor het overige zal het scheidsgerecht over de noodzakelijkheid van nota's en pleidooien beslissen.

7° De scheidsrechters zullen ook mogen eischen dat de partijen een lijst der documenten in hun bezit zouden opstellen en mededeelen. Zij zullen mogen bevelen dat deze documenten op eene te bepalen plaats zouden voorgelegd worden. In geval van weigering door de partijen aan dit verzoek te voldoen binnen een opgelegd termijn, hebben de scheidsrechters het recht de partij te ontzeggen van het gebruik van alle andere middelen, of de vordering te sluiten en hun vonnis uit te spreken of nog, andere bewijsmiddelen te bevelen ten einde den inhoud van de documenten te kennen.

8° Stalen der kwestieuze goederen mogen door de scheidsrechters genomen worden; zij mogen ontledingen doen en tot feitelijke bestatigingen overgaan.

9° Bepaling van datum, plaats, lokaal, kosten, worden behalve akkoord tusschen partijen, aan den scheidsrechter overgelaten.

10° Partijen mogen zelf de arbitrage bijwonen en hunne zaak leiden. Ze mogen ook, indien de wet van het land, dat volgens overeenkomst de arbitrage beheerscht, het toelaat, zich

doen vertegenwoordigen door een volmacht-drager.

11° Woordverkortingen kunnen gebruikt worden om den aard der proceduur te bepalen :

a) DOPRO = arbitrage op zicht van echt-verklaarde documenten of stalen, dus zonder getuigenverhoor, noch pleidooien.

b) LEXPRO = met nazicht van documenten, stalen en getuigenverhoor met volledig debat.

Dit debat zal in de volgende orde gebeuren :

De aanleggende partij geeft uitleg over zijn eisch. Hij zal dan zijn getuigen laten hooren, dewelke onderhoord worden in den vorm der Engelsche Cross-Examination door den aanlegger en den verweerder en dan opnieuw door den aanlegger. Na den laatsten getuige komt de verweerder aan het woord en ontwikkelt zijn antwoord. Heeft hij getuigen, dan worden zij op hun beurt onderworpen aan de Cross-Examination door den verweerder.

Documenten mogen ten allen tijde in den loop van het debat voorgebracht worden. De aanlegger geeft een eindverslag, waarop de verweerder antwoorden zal.

De scheidsrechters mogen vragen stellen aan de getuigen; zij mogen, indien noodig, raadplegingen nemen bij juristen over voornamen punten.

12° De scheidsrechters zullen over de hen voorgelegde punten in geweten en met onpartijdigheid beslissen, op grond der bewijzen en middelen door hen ingezameld of hen voorgelegd.

Het onderzoek zoowel als het vonnis blijven geheim om de belangen der partijen geenszins te benadeelen.

13° De uitspraak zal binnen de tien dagen geschieden na het sluiten der debatten; doch in geval van ingewikkelde kwesties zullen zij twintig dagen later uitspraak doen. Een derde scheidsrechter zal in dezelfde termijn uitspraak doen, nadat hij verwittigd is dat de twee scheidsrechters in oneenigheid zijn.

14° De partijen zullen zelf aanduiden van welk land de wet moet toegepast worden, en het vonnis zal dus op deze wetgeving steunen. Het zal geteekend en opgesteld worden derwijze dat het kan uitgevoerd worden in het land waar de tenuitvoerlegging moet geschieden. De partijen mogen daarover aan de scheidsrechters alle inlichtingen geven en formaliteiten voorstellen.

15° Tusschenvonnissen mogen uitgesproken worden, het overige van het geschil blijvende hangend en voorbehouden.

16° De scheidsrechters hebben het volle recht veroordeelingen uit te spreken tot de betaling der kosten, uitgaven, lasten van de arbitrage. Zij mogen zelf deze kosten taxeerden en zij mogen betaling vragen van een voorschot, gelijk verdeeld ten laste van de partijen, om de te voorziene kosten van de arbitrage te dekken.

Deze voorschotten zijn af te rekenen bij de uitvoering van het vonnis.

17° Het scheidsrechterlijk vonnis zal aan partijen afgeleverd worden tegen betaling van al de kosten, lasten en uitgaven der scheidsrechters. Partijen worden verwittigd van de uitspraak en de onderteekening van het vonnis.

18° De uitspraak is in laatsten aanleg, tenzij de partijen er anders over beschikt hebben in hunne overeenkomst.

19° Het overlijden van een scheidsrechter, zijn terugtrekking of zijn onbekwaamheid zal de Arbitrage niet ongeldig maken. Een opvolger zal benoemd worden eene maand na het overlijden, de terugtrekking of de onbekwaamheid, door dezelfde middelen waardoor de scheidsrechter werd aangesteld en de arbitrage zal voortgaan. Nochtans indien het overlijden, de terugtrekking of de onbekwaamheid geschiedt na het openen der debatten, zullen deze de novo aangevangen worden.

* * *

Zooals men ziet moeten deze regelen enkel beschouwd worden als eene reeks aanbevelingen ten gebruike van de internationale handelaren. Het staat hen vrij ten allen tijde daaraan wijzigingen te brengen.

Verschillen van opvatting kunnen ontstaan, naarmate men handelt met Anglo-Saxische of met Continentale landen. Deze verschillen maken het vraagstuk moeilijk en een Codex van Internationale Voorschriften moet natuurlijk genoeg elasticiteit in zich dragen om op ieder geval te kunnen toegepast worden. Het systeem van « goede mannen » (amiables-compositeurs) valt niet in den smaak der Anglo-Amerikaan-landen. Men onderscheidt bij deze den scheidsrechter « de facto » van den scheidsrechter « de jure ».

In de bovenstaande clausulen wordt de scheidsrechter-goedeman (« de facto » of « ami-

able compositeur ») niet voorzien, doch het zal nochtans de partijen vrij staan tot zulke benoeming over te gaan, vooral wanneer het gaat over een geschil dat in een land van latijnsch recht moet beslecht worden. (1)

De strekking in Frankrijk schenkt nog steeds meer macht aan den scheidsrechter en onderwerpt de beslissing veeleer aan de billijkheid. Het principieel « tant vaut l'arbitre, tant vaudra l'arbitrage » is in eer; de scheidsrechter zal zelf de vordering regelen naar goedgevoelen. Het blijkt nochtans dat zulke formule, alhoewel zeer geprezen in sommige gevallen, in het algemeen groote moeilijkheden zal teweeg brengen wanneer het scheidsrechterlijk vonnis moet uitgevoerd worden in een ander land.

Daarom is het wenschelijk in een Codex te voorzien wat intiem deel uitmaakt der handelsovereenkomst, wet der partijen, zoodat niets de vreemde rechtsmacht zal beletten de uitspraak te bekrachtigen. Uitzondering moet nochtans gemaakt worden voor schikkingen, die tegen de openbare orde van het land, waar de uitvoering gebeurt, zullen indruischen.

Het geval kan voorkomen wanneer het gaat over getuigenverhoor door «Cross-Examination» of andere bijzondere onderzoeksmaatregelen. Maar hier ook kan men voorzienigheidshalve den scheidsrechter speciale opdracht geven.

Pogingen werden dus gedaan om zooveel mogelijk ter beschikking der belanghebbenden een middel te stellen om zoo vlug en zoo gemakkelijk mogelijk hunne betwistingen te eindigen en terzelfdertijd de grootste onpartijdigheid en objectiviteit te waarborgen, vooral in gevallen

waar een nationaal belang zou kunnen in betrokken zijn.

De I. L. A. heeft in vorige conferenties een ontwerp opgesteld van Internationaal Verdrag voor het instellen van Internationale Bestendige Rechtbanken (Tribunaux Mixtes) voor privaatrecht. Dit ontwerp is grootendeels opgemaakt door Prof. de la Pradelle en men zou het initiatief niet genoeg kunnen aanmoedigen.

Doch het te bereiken ideaal is nog verre van eene verwezenlijking. In denzelfden zin heeft de I. L. A. op hare dagorde te Amsterdam het vraagstuk geschreven der Model Arbitrage Clausulen in te lasseten in contracten tusschen private personen en Staten, maar geen practisch resultaat werd desaangaande bereikt. Dit is te verstaan, vermits men hier afhangt van den goeden wil der Staten, welke eerst door Internationale Handelsverdragen zouden moeten gebonden worden.

In afwachting van deze verwezenlijkingen zullen de Amsterdam Rules 1938, eens officieel bekrachtigd, een practisch model van clause vormen, welke aan eenieder die geen deel uitmaakt van een georganiseerde vereeniging, ten nutte kunnen komen.

C. A. BOELENIS.

Over den zin van amiable compositeur zie :

(1) Discours de Mallarmé au Tribunal, Locré Ed. belge p. 475; Gand, 26 décembre 1885. Pas. 1886, II, 93; Carré sur Chauveau Ed. Belge t. VI sur 1009, n° 3354 : « accorder les parties sans aucune formalité et suivre dans leurs décisions l'équité plutôt que les règles du droit... tempérer la sévérité de la loi, écouter l'équité naturelle que l'orateur romain appelle laxamentum legis et prononcer, comme a dit un ancien philosophe non pro ut lex sed pro ut humanitas, aut misericordia impellit regere... parce qu'une composition amiable emporte nécessairement l'idée de remises, de sacrifices respectifs dont l'heureux résultat est le rétablissement de la paix et de la tranquillité entre des personnes dont le vœu principal est d'en recouvrer la jouissance inestimable. »

RECHTSPRAAK

6

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 12 Juli 1938.

Voorzitter : M. Soenens.
Raadsheer : M. Istas.
Adv. Gen. : M. L. Cornil.

GEMEENTETAKS OP DIENSTERS. — GOEDKEURING DOOR GOUVERNEUR DER PROVINCIE. — WETTIGHEID VAN HET K. B. VAN 9 MAART 1935.

Het K. B. van 9 Maart 1935, dat aan de Gouverneurs der Provincie de macht toekent gemeentelijke taksverordeningen op de diensters goed te keuren is wettig.

Het toekennen aan de Gouverneurs van de macht om

zekere gemeentelijke verordeningen goed te keuren is geenszins het opdragen van een macht die aan den Koning is voorbehouden, doch wel de aanduiding door den Koning van een overheid aan wie de wet hem toelaat deze macht te verleen.

Stad Antwerpen t/ Van Straaten en Cons.

HET HOF,

Gehoord raadsheer Istas in zijn verslag, en op de conclusiën van den heer Léon Cornil, advocaat-generaal ;

Overwegende dat de voorzieningen sub numeris 3073 tot 3079 op de algemeene rol van het Hof ingeschreven, samenhangend zijn ; dat ze dienen samengevoegd ;

Omtrent de eerste en derde middelen, samengenomen, getrokken : het eerste, uit de schending van art. 2 der taksverordening der stad Antwerpen, van 11 Februari 1935, op de diensters, goedgekeurd bij besluit van den heer Gouverneur der Provincie Antwerpen, van 4 Juni 1935 ; I der wet van 17 Mei 1933 ; 1 en 2 van het Koninklijk Besluit van 14 Augustus 1933, art. 76 der gemeentewet aanvullende ; 1 van het Koninklijk Besluit van 9 Maart 1935 ; 107 en 108 van de Grondwet, doordat bestreden besluiten der Bestendige Deputatie Antwerpen, in datum 3 en 17 Maart 1937, beslist hebben dat voornoemde taksverordening niet van toepassing is bij gebrek aan goedkeuring door den Koning en doordat de goedkeuring door den Gouverneur der Provincie onvoldoende is, daar het Koninklijk Besluit van 9 Maart 1935, welk hem zulke macht toekent, onwettig is, alhoewel de wettigheid van dit Koninklijk Besluit tegen alle hekeling beveiligd is, vermits het genomen is in de uitvoering van het Koninklijk Besluit van 14 Augustus 1933, welk een regelmatige toepassing daarstelt der wet van 17 Mei 1933 :

en het derde, uit de schending van art. 1, 107, 108, 110 en 112 der Grondwet ; 75 (gewijzigd bij art. 1 der wet van 30 Juni 1865 of bij art. 14 der wet van 30 Juni 1865) 76 en 138 der gemeentewet van 30 Maart 1836 ; 1 en 2 van het taksreglement der stad Antwerpen, in dato 11 Februari 1935, doordat bestreden beslissingen, zonder in feite te onderzoeken of de voorwaarden van toepassing van art. 2 van het taksreglement, van aanlegster in cassatie, al dan niet vereenigd zijn, de toepassing ervan weigeren beweerende dat het onwettelijk is om reden dat het er toe zou strekken belasting-schuldigen vreemd aan het grondgebied van aanlegster aan te slagen voor feiten waaraan ze vreemd zijn, dan wanneer de kwestige aanslag gegrond is op de vereeniging van zekere feitelijke voorwaarden op het grondgebied der aanslagende gemeente :

Overwegende dat het taksreglement der stad Antwerpen, in dato van 11 Februari 1935, zegt (art. 1) « dat er ten laste der drankverkoopers, een jaarlijksche taks zal geheven worden van 1000 frank per dienst, dienstmeid-dienst, zangeres of danseres », en dat (art. 2) bij afwijking van art. 1, de taks verschuldigd zijn, de brouwers en drankhandelaars, wat betreft de debieten waarvan zij eigenaars of huurders zijn, en waar dranken verkocht worden die door hen zijn bereid, of waarin zij handel drijven, of de debieten waarvoor zij de openingstaks, gevestigd ten voordeele van den Staat, betaald hebben ; »

Overwegende dat dit taksreglement goedgekeurd werd bij besluit van den Gouverneur der Provincie Antwerpen, in dato 4 Juni 1935, genomen krachtens het Koninklijk Besluit van 9 Maart 1935, hetwelk beschikt dat, namelijk wat de gemeentetaksen aangaat op de kellnerinnen van bars, de provinciegouverneurs de macht aan den Koning bij art. 76 der gemeentewet toegekend, zullen uitoefenen ;

Overwegende dat dit Koninklijk besluit van

9 Maart 1935 genomen werd in uitvoering van een Koninklijk Besluit in dato 14 Augustus 1933, in Ministerraad besproken, en beschikkende dat de Koning aan de provinciegouverneurs de uitvoering zal mogen opdragen van de hem bij de wet verleende bevoegdheden, in zake van provinciale, plaatselijke of particuliere belangen ;

Overwegende dat dit besluit van 14 Oogst 1933 zelf genomen werd krachtens de wet van 17 Mei 1933, waarbij aan de Regeering bevoegdheid wordt verleend om haar toe te laten zekere maatregelen te treffen met het ook op het financieel herstel en het verwezenlijken van het begrotingevenwicht ;

Overwegende dat, luidens art. 1 dezer wet, « met het doel de verbetering van de Staatfinanciën nog te bevorderen, en de begrotingen te doen sluiten, de Koning, gedurende een tijdsverloop van drie maanden en bij in Ministerraad overlegde besluiten..... alle maatregelen kan nemen, van aard om de inrichten van de openbare diensten, alsmede van de met opdracht bekleede organismen te vereenvoudigen of nog scherper na te gaan » ;

Overwegende dat uit die bewoordingen zelf blijkt dat, naar den zin van de wet, de vereenvoudiging der openbare diensten niet vreemd is aan de verbetering der publieke financiën ;

Overwegende dat bestreden beslissingen der Bestendige Deputatie van den Provincieraad der Provincie Antwerpen, de reclamatiën aannemende van verweerders in cassatie tegen de hun ten laste gelegde aanslag op voet van voormeld reglement, hen van dien aanslag ontlasten om reden van de onwettelijkheid van dat reglement ; dat ze die onwettelijkheid afleiden uit de beschouwingen, ten eerste, dat de goedkeuring van 't reglement door den Gouverneur het gebrek aan goedkeuring vanwege den Koning niet zou kunnen goed maken, welke voorzien is bij art. 76 der Gemeentewet, en, ten tweede, dat het kwestig reglement als gevolg zou kunnen hebben particulieren aan te slaan op grond van toestanden die bij hen het uitoefenen van geen enkele handels of nijverheidsbedrijvigheid op het grondgebied der gemeente, insluiten ;

Overwegende dat, voor wat de eerste aangevoerde reden van onwettelijkheid betreft, in strijd met wat bestredene beslissingen zich inbeelden, de wet van 17 Mei 1933, wanneer ze de vereenvoudiging der openbare diensten beoogde, zonder haar hoofdoel te missen, van de hervormingen die ze wenschte te zien verwezenlijken niet zou kunnen uitsluiten hebben de hervormingen der openbare diensten die ingericht zijn in vorm van openbare beheeren ; of de hervormingen der openbare diensten die tegelijk het beheer van den staat en de plaatselijke beheeren aanbelangen ; dat ze ook geen onderscheid heeft gemaakt naar gelang er aan tijdelijke misbruiken of aan grondgebreken diende verholpen.

Overwegende, verder, dat het toekennen aan de Gouverneurs van de macht om zekere gemeentelijke verordeningen goed te keuren, vanwege den Koning geen opdracht der machten uitmaakt waarvan het uitoefenen aan hem zelf door de wet wordt

opgelegd, maar wel de aanduiding, door den Koning, van een overheid aan wie de wet hem toelaat deze macht op te dragen ;

Overwegende dat aangeklaagde beslissingen aldus art. 1 der wet van 17 Mei 1933 en de in uitvoering dezer wet genomen besluiten schenden, door de verklaren dat die Koninklijke besluiten in strijd zouden zijn met die wet ;

En overwegende, wat aangaat de tweede reden van onwettelijkheid, dat, in de veronderstelling, door bestreden beslissingen gedaan, dat kwestig reglement in zekere gevallen als gevolg zou kunnen hebben particulieren aan te slaan zonder na te gaan of hun handels of nijverheidsbedrijvigheid in de Gemeente wordt uitgeoefend, er dan nog diende onderzocht te worden of er, in casu, belastbaar goed bestond ;

Overwegende dat de bewoordingen van artikel 2 van voormeld reglement, tot rechtvaardiging van den kwestigen aanslag ingeroepen, dat belastbaar goed niet uitsluiten, maar wel, integendeel, veronderstellen ; dat, luidens dit artikel, de zetting van de belasting bestaat in de uitbating, bij middel van het personeel dat het bepaalt, van een dranksluiterij gelegen op het grondgebied van de stad Antwerpen ; dat het enkel op grond van zulke uitbating is, en niet op grond van een bedrijf dat hij elders zou uitoefenen, dat de particulier wordt aangeslagen ;

Overwegende, bij gevolg, dat, door de toepassing van kwestig reglement te weigeren om reden dat het, in zekere gevallen, als gevolg zou kunnen hebben, vreemde bedrijvigheden te treffen, die buiten het grondgebied der gemeente zouden worden uitgeoefend, zonder in feite te onderzoeken of de voorwaarden voor de toepassing van artikel 2 tot grond van dien aanslag ingeroepen, al of niet vereenigd zijn, bestreden beslissingen deze laatste bepaling hebben geschonden ;

Omtrent het tweede middel, in hoofddorde getrokken uit de schending van art. 7 van het taksreglement der stad Antwerpen, in dato 11 Februari 1935, en 1156 van het Burgerlijk Wetboek, doordat bestreden beslissingen den wil van den gemeentelijken wetgever hebben miskend, door een beperkende interpretatie te geven aan artikel 7 van het reglement, dat door het woord « uitbater » al de belastingschuldigen bedoelt, en niet enkel de slijters die persoonlijk die taks verschuldigd zijn ;

Overwegende dat, onder voorwendsel dat art. 7 van het gemeentereglement enkel de slijters die het beoogt, uitdrukkelijk verplicht hun aangifte te doen op straf ambtshalve te worden aangeslagen, bestreden besluiten beslissen dat de belastingschuldigen in art. 2 aangeduid, van alle aangifte zijn ontslagen, en dat ze, bijgevolg, aan den ambtelijken aanslag ontsnapen ;

Overwegende dat deze interpretatie a contrario de draagwijdte van voormelde bepaling ontaardt, welke, indien ze aan de slijters bedoeld in art. 1 de verplichting oplegt de gronden van een aanslag ten hun laste aan te geven, geenszins, wat de andere belastingschuldigen aangaat, het opsporen en het

vaststellen van die gronden door het Beheer uitsluit, in geval ze door den belastingschuldige zelf niet worden aangegeven ; dat daaruit volgt dat bestreden beslissingen, door de aanslagen van verweerden om de enkele redens die ze inroept, onwettelijk te verklaren, de wets- en reglementsbepalingen in het middel ingeroepen hebben geschonden ;

OM DEZE REDENEN,

De voorzieningen samenvoegende, verbreekt de bestreden besluiten der Bestendige Deputatie van den Provincieraad der Provincie Antwerpen, geveld op 3 en 17 Maart 1937 tusschen de stad Antwerpen en verweerders in Verbreking ;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden in de registers van de zoogezegde Bestendige Deputatie en dat ervan melding zal gemaakt worden in den rand der vernietigde Besluiten ;

Verwijst verweerders in de kosten ;

Verwijst de zaak naar de Bestendige Deputatie van den Provincieraad der provincie Brabant ;

7

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 22 Maart 1938.

Voorzitter : M. Verbeke d.d.

Raadsheeren : M.M. Heyvaert en Lagae.

Adv. Gen. : M. Remy.

FISCAAL RECHT. — BEDRIJFS- EN CRISISBE-
LASTING. — GIFTEN. — GEEN «BEDRIJFSIN-
KOMSTEN.

Giften van hand tot hand, hoewel zij een verrijking van den begiftigde medebrengen, maken geen «bedrijfsinkomsten» uit in den zin van art. 25 der fiscale wetten op de bedrijfsinkomsten.

N. V. Concordia t/ Bestuurder belastingen.

Overwegende dat het verhaal regelmatig is in den vorm ;

Overwegende, dat het vaststaat dat in den loop van het jaar 1934 requirante van verscheidene milddadige personen geldsommen voor een bedrag groot 150.000 frank ontvangen heeft en dat die sommen aan de vereffening harer schulden besteed werden ;

Overwegende, dat de aflevering dezer sommen giften van hand tot hand uitmaken, als zuivere vrijgevigheid voorkomen en in feite geen kwijtschelding van schulden door de schuldeischers verschaft hebben ;

Overwegende dat de aanwas van het actief der vennootschap, gevolg dezer giften, geenszins de uitkomst van haar handelsbedrijf is, noch door haar bedrijfswerkzaamheden voortgebracht wordt ;

Overwegende, overigens, dat een gift weliswaar de verrijking van den begiftigde medebrengt, maar dat deze verrijking geen fiscale inkomst uitmaakt, alhoewel zij in de toekomst één mogelijke bron van soortgelijke inkomsten kan zijn ;

Overwegende, dat de betwiste giften in geen der klassen van bedrijfsinkomsten in artikel 25 der fiscale wetten ingeschreven, begrepen is en dat, noch aan het Beheer noch aan het Hof behoort bij rechtstreeksche of uitbreidende uitlegging der wet, belastingen te heffen;

Overwegende, dat daaruit vloeit dat het verhaal gegrond is;

Om deze redenen,

Het Hof, gehoord in openbare zitting het verslag van den heer Raadsheer Verbeke en het eensluidend advies van den heer Advocaat-Generaal Remy;

Ontvangt het verhaal, verklaart het gegrond;

Ontslaat requirante van alle bedrijfsbelastingen en nationale crisisbijdrage gevestigd voor het dienstjaar 1935, op het bedrag der giften haar in 1934 gedaan;

Beveelt aan het Beheer der Financiën het te veel der geïnde belastingen aan requirante terug te betalen, met de wettelijke intresten te rekenen van den dag na de betaling;

Verwijst het Beheer van Financiën in de kosten van het verhaal.

8 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

1e Kamer. — 1 Juni 1938.

Voorzitter : M. De Cock.

Raadsheeren : M.M. De Beus en Scheyvaerts.

Adv. Gen. : M. Verhaegen.

Pleiters : Mrs G. Janssen, Neybergh, Demeur en H. Deckers.

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN. — INTERPRETATIE.

Het legaat «de meubelen en alles wat zich in het huis bevindt» bevat slechts de voorwerpen welke gestadig in het huis verblijven en niet het gereed geld, noch de inschulden of andere rechten waarvan de titels in huis zouden neergelegd zijn.

V. B. t/ R.

Gezien het vonnis uitgesproken in dato van 3 December 1936 door de Rechtbank van eersten aanleg, zetelende te Brussel, regelmatig voorgebracht;

Aangezien de vraag strekt om de beroepen, — wettelijke erfgenamen van Julien R., — te hooren veroordeelen aan beroepster — bijzondere legataris — de haar gemaakte legaten af te leveren;

Aangezien de beschikkingen ten voordeele van beroepster in het testament uitgedrukt, omvatten :

1°) de meubelen en alles wat zich in huis bevindt.

2°) Titels van eene waarde van 200.000 fr. — waarde op den dag van overlijden in goede, koloniale, electriciteits- en nijverheidswaarden;

Aangezien de uitlevering van de erfgift, bestaande in beurswaarden voor een bedrag van 200.000 fr. reeds gedaan is geweest;

Aangezien de beroepen enkel betwisten dat de wilsbeschikking «les meubles et tout ce qui se trouve dans la maison» de waarden, titels, aandee-

len en coupons ten bedrage van ongeveer 600.000 fr. en gevonden in de brandkast op de slaapkamer van afgestorvene, zou behelzen;

Aangezien de uitdrukking «les meubles et tout ce qui se trouve dans la maison» slechts de voorwerpen bedoelen die gestadig in huis blijven;

Aangezien artikel 536 van het Burgerlijk Wetboek steunt op de gebruikelijke zin van deze bewoording om vast te stellen dat de schenking van «een huis met al wat zich daarin bevindt», noch het gereed geld, noch de inschulden of andere rechten waarvan de titels in huis zouden neergelegd zijn, bevat (zie: Laurent d. V. N° 522).

Aangezien diensgevolge de eerste rechter met reden beslist heeft dat deze beschikking niet klaar was in zich zelve en moest uitgelegd worden;

Aangezien er geene gronden bestaan om af te wijken van de gebruikelijke beteekenis;

Aangezien integendeel de wil van den afgestorvene van de betwiste beurswaarden uit de erfgift te sluiten, uit gewichtige bepaalde en overeenstemmende vermoedens mag afgeleid worden;

Aangezien de waarde van de betwiste fondsen reeds onaannemelijk maakt dat de decujus erover zou beschikt hebben in een bijzonder begaat zonder verdere aanduiding maar door de onbepaalde termen «alles wat zich in huis bevindt».

Aangezien de inhoud van voormelde brandkast onder den dwang der economische omstandigheden noodzakelijk ongestandig is geweest tusschen den 15 November 1931, datum van het testament en den 10 Februari 1936, datum van het overlijden; dat het niet te begrijpen is dat de omvang van het legaat aldus grootendeels zou hebben afgehangen van een louter toeval;

Aangezien uit het testament blijkt dat de erfflater het legaat «meubles et tout ce qui se trouve dans la maison» van het legaat «titres» onderscheidt en dat hij de waarde en aard van titels aangeeft;

Aangezien door de titels, die aan beroepster moeten afgegeven worden te omschrijven, de erfflater zijn inzicht laat kennen van het legaat van titels met de bepaalde titels te beperken;

Aangezien het legaat, met uitsluiting van de waarden in de brandkast, meer in verhouding is met de belooning van iemand die in dienst was van den afgestorvene; dat dit legaat slechts gedaan is om diensten te beloonen, spruit uit de voorwaarde dat beroepster bij hem nog in dienst moest zijn;

Aangezien de brief aan de nnotaris slechts aantoonst dat de erfflater vertrouwen had in de eerlijkheid van beroepster;

Om deze redenen :

Het Hof,

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart beroepster zonder grieven;

Wijst haar van haar beroep af.

Beslissende over het tegenberoep : Geeft akte dat de beroepen aan beroepster de uitlevering hebben gedaan van de erfgifte, bestaande in beurswaarden voor een bedrag van 200.000 frank, waarde op den dag van het afsterven, in goede coloniale, elektrische en nijverheidswaarden.

Verwijst beroepster in de kosten van het beroep.

9

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

4e Kamer. — 12 November 1937.

Voorzitter : M. Perier.

Pleiters : Mrs Lobert en Van Cromphout (Brussel).

ONDERHOUDSGELD. — VOORLOOPIGE MAATREGELEN. — NIET BETALING. — BESLAG ONDER DERDEN NA ECHTSCHIEDING. — SCHULDVERGEELIJKING UITGESLOTEN.

De gelden ten titel van onderhoudsgeld voorloopig toegekend aan een der echtgenooten in den loop van een geding in echtscheiding, en waarvan betaling vervolgd wordt door beslag onder derden gelegd na uitspraak der echtscheiding en nadat de schuldeischer alle rechten verloor, zijn niet vatbaar voor schuldvergelijking, welke ook het ongelijk of het onvermogen van den schuldeischer mochten zijn.

A. M. t/ R. R.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de processtukken en de rechterlijke bescheiden des bundels ;

Gezien de artikelen 2,41 en 62 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken ;

Aangezien de beslaglegster terecht beweert dat de verplichting tot levensonderhoud, van dewelke zij de uitvoering vervolgt tegen haar echtgescheiden man, niet te vergelijken is met de schuldverdelingen welke ten andere betwist worden; op dewelke deze laatste zich beroept, om zich te onttrekken aan de verplichtingen die op hem wogen tijdens het huwelijk, welke ook het ongelijk en het onvermogen mochten zijn van de echtgenoot.

Om deze redenen :

De Rechtbank na ter openbare zitting van 5 November 1937 het advies te hebben gehoord van den heer Sevens, Substituut van den Procureur des Konings, verleent akte aan aanlegster dat zij het geding schat boven de twaalf duizend vijf honderd frank om te voldoen aan de wet op den aanleg.

Verklaart geldig het beslag onder derden gedaan in handen van de N. M. der Belgische Spoorwegen bij exploit van deurwaarder Van Wymeersch in dato van 16 Maart 1937 ;

Beveelt bijgevolg dat de sommen of titels welke de derde beslagene verklaart schuldig te zijn of schuldig zal worden, onder aftrok of ten beloope van hare schuldverdeling in principaal interesten en aankleven, of als het blijkt uit de verklaring van derde beslagene dat de schuldverdeling van beslagene op termijn is, en moest derde beslagene houder zijn van roerende goederen, aanlegster zal gemachtigd zijn deze schuldverdeling of roerende goederen te verkoopen om de opbrengst er van aan de betaling harer schuldverdeling te verbinden.

Veroordeelt verweerder in de kosten.

10

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

12 Mei 1938.

Voorzitter : M. Du Bois.

Openb. Ministerie : M. De Clippele.

Pleiters : Mrs Delhaize en Ronse.

ECHTSCHIEDING. — SCHEIDING VAN TAFEL EN BED. — ARREST VAN HET BEROEPSHOF. — VOORZIENING IN VERBREKING. — GEZAG EN KRACHT VAN HET RECHTERLIJK GEZEGDE. — GEVOLGEN.

Men mag het gezag van het rechterlijk gezegde niet verwarren met de kracht van het rechterlijk gewijsde. Door dit laatste verstaat men dat tegen de rechterlijke beslissing geen verder verhaal mogelijk is.

Een betekend arrest van het Hof van Beroep heeft, niet-tegenstaande voorziening in verbreking, gezag van rechterlijk gezegde, en herplaatst partijen in den toestand waarin ze zich bevonden vóór de inleiding van het geding.

Door het arrest, dat een vraag in scheiding van tafel en bed afwijst, wordt de huwelijksgemeenschap niet ontbonden en kan derhalve het vervallen onderhoudspensioen der vrouw niet worden herwonnen op de goederen van den man in de gemeenschap, vermits deze laatste noch verdeeld noch verheffend is.

De schorsing in de uitvoering van een vonnis ontstaat niet door het intreden van den termijn van beroep, maar door het instellen van het beroep; de schorsing houdt dus op met het arrest van uitspraak dat betekend werd.

Dezelfde redenen gelden voor den termijn van verbreking. In burgerlijke zaken is de schorsing, door voorziening in verbreking slechts mogelijk, indien uitdrukkelijk door de wet voorzien.

Inzake echtscheiding is de definitieve uitspraak, door art. 265 B. W. verboden, vóór het termijn van verbreking verstreken is; zulks geldt echter niet voor de procedure in scheiding van tafel en bed.

De Pourcq t/ Rotthier.

Overwegende dat aanlegster een eisch instelde van scheiding van tafel en bed;

Dat deze eisch verworpen werd en de beslissing der Rechtbank bekrachtigd door arrest van 24 December 1937;

Overwegende dat in den loop van het geding, als voorloopige maatregel aan eischeres, een onderhoudspensioen werd toegestaan bij vonnis van 13 Juli 1935;

Dat zij thans aan de Rechtbank vraagt, bij exploit van 29 September 1937, het beslag geldig te verklaren dat zij legde op 13 September 1937 bij derden beslagene Hottat;

Overwegende dat het pensioen hier enkel werd toegestaan gedurende de procedure van scheiding van tafel en bed;

Dat het dus moet ophouden met het geding;

Overwegende dat aanlegster houdt staan dat het arrest van het Hof van Beroep geen einde aan het geding heeft gesteld;

Dat zij immers nog altijd in termijn van verbreking is, en er dus geen definitieve beslissing tot hertoe geveld werd;

Dat, ondanks het arrest van het Hof van Beroep, het vonnis dat het onderhoudspensioen toestaat nog altijd van kracht blijft;

Overwegende dat eischeres hier verwacht het gezag van het rechterlijk gezegde met de kracht van het rechterlijk gewijsde, het vermoeden van waarheid dat de wet toekent aan de beslissingen van den rechter;

In andere woorden, het beginsel dat door artikel 1351 van het burgerlijk wetboek wordt bekrachtigd;

Dat men echter verstaat door kracht van gewijsde dat tegen het vonnis geen verder verhaal mogelijk is; (Zie: De Page, III, n. 940-942; De Page, I, n. 264 nota, (Garsonnet, III, n. 705 711, nota II);

Overwegende dat het arrest van het Hof van Beroep, beteekend op 31 Maart 1938, gezag van rechterlijk gezegde heeft, en de partijen herplaatst in den toestand waarin zij zich bevonden voor de inleiding van het geding tot scheiding van tafel en bed;

Dat aldus de gemeenschap niet wordt ontbonden en het vervallen onderhoudspensioen der vrouw niet kan herwonnen worden op de goederen van den man in de gemeenschap, vermits deze noch verdeeld noch vereffend wordt;

Dat de ingeroepen titel die de geldigverklaring van het beslag onder derden moest wettigen, door het beteekend arrest van het Hof van Beroep verviel;

Overwegende dat in alle geval de schorsing in de uitvoering van een vonnis niet ontstaat door het intreden van het termijn van beroep, maar door het instellen van het beroep (art. 467, Répert, gén. v° Appel nr 297);

Dat de schorsing dus ophoudt met het arrest van uitspraak, wel te verstaan na de beteekening van dit arrest (Rép. gén. v° Appel 302, De Page, III, 895);

Overwegende dat dezelfde redenen gelden voor het termijn van verbreking; dat echter in burgerlijke zaken de schorsing door voorziening in verbreking slechts mogelijk is wanneer dit uitdrukkelijk door de wet is bepaald (Pand. Belg. v° Cass. en matière civile n. 119; Wet 26-8-1835, art. 29; Besl. 15-3-1815, art. 47; Wet 1-12-1890, art. 16);

Overwegende dat in zake echtscheiding de definitieve uitspraak verboden wordt door art. 265 vóór het termijn van verbreking verstreken is; maar dat voor scheiding van tafel en bed, de procedure, buiten enkele beschikkingen (art. 307 B.W. art. 375 tot 880 van het W.B.R.) de gewone regels volgt;

Dat dienvolgens het inzicht van eischeres om zich in verbreking te voorzien, geen reden tot schorsing is van het arrest van het Hof van Beroep;

Overwegende dat de beslagname waarvan geldigverklaring gevraagd wordt, thans bestaat zonder titel en dat dus onmiddellijke handlichting moet bevolen worden;

Om deze redenen :

Verklaart den eisch niet gegrond; wijst hem af; Beveelt dat binnen de vier en twintig uren na de beteekening van het huidig vonnis, handlichting

zal gegeven worden der in beslaggenomen sommen; bij exploit van deurwaarder Leon Eeckhaut te Leuven, in handen van den heer Hottat Raymond, handelaar te Leuven, Sint Martensstraat, zooniet zegt dat dit vonnis handlichting zal beduiden;

Veroordeelt eischeres tot de kosten.

11

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

10e Kamer. — 25 Mei 1938.

Voorzitter : M. E. Van Kerckhoven.

Referendaris : M. Schoonen.

Pleiters : Mrs Ooms en Van Lennep.

PLAATSING IN EEN KRANKZINNIGEN GESTICHT.
— BEKWAAMHEID VAN DEN GEPLAATSTEN. —
VOORLOOPIGE IN VRIJHEIDSTELLING. — BEWIJSLAST.

De voorloopige bewindvoerder benoemd ten opzichte van een in een krankzinnigen gesticht geplaatst persoon treedt als zoodanig op vanaf den dag der plaatsing in het gesticht tot op den dag waarop deze het verlaten heeft als bepaald genezen, zelfs wanneer deze persoon tijdelijk buiten het gesticht verblijft, ten gevolge van zijn vrijlating op proef.

De personen die een overeenkomst rechtstreeks met den zieke aangegaan als rechtsgeldig in stand willen houden moeten het bewijs leveren van de afwezigheid van alle krankzinnigheid op het oogenblik van de afsluiting ervan.

Bestendig comiteit van toezicht en bewaking der
Krankzinnigen Kolonie te Geel t/ Heylen Voet.

Aangezien de heer Jan Van Opstal mede-contractant van eersten verweerder, reeds vóór 7 Januari 1937 in de Krankzinnigen Kolonie te Geel vertoefde;

Aangezien aanlegster terecht staande houdt dat vanaf zijne plaatsing in de Krankzinnigen Kolonie te Gheel tot den dag waarop hij deze verlaten zal als bepaald genezen, aanlegster als voorloopige bewindvoerder van den heer Van Opstal optreedt ingevolge artikelen 30 en 31 der wet van 18 Juni 1850 gewijzigd door deze van 28 December 1873;

Dat eischeres als zoodanig blijft optreden zelfs dan wanneer gezegden heer Van Opstal, tijdelijk buiten de kolonie verblijft, tengevolge eener vrijlating op proef (zie : Rép. Prat. de droit Belge, V° Déments et déficients mentaux, n° 187, par. 2, bl. 626);

Dat de overeenkomsten door gezegden Jan Van Opstal tijdens een vrijlating op proef afgesloten dan ook nietig zijn en dat eischeres gerechtigd is de nietig verklaring ervan te vorderen op grond van artikel 1304 van het Burgerlijk Wetboek;

Dat de personen, welke een overeenkomst rechtstreeks met den zieke aangegaan als rechtsgeldig willen in stand houden, het bewijs moeten leveren van de afwezigheid van alle krankzinnigheid op het oogenblik van het afsluiten ervan (zie : De Page, d. II, n° 373);

Aangezien de twee overeenkomsten aldus als nietig dienen beschouwd;

Aangezien verweerders verlangen de som van 9.660 frank, bedrag van de leening met 200 frank of 300 frank per maand te mogen terug betalen;

Aangezien dergelijk voorstel niet aannemelijk is omdat er ongeveer 5 jaar zouden verstrekken zijn vooraleer de gansche som zou afbetaald zijn;

Dat het billijk is de betalingstermijnen op 1.000 frank per maand vast te stellen.

Om deze redenen,

De Rechtbank maakt melding dat de beschikkingen van de artikelen 2, 34, 47, 40 en 68 van de wet van 15 Juni 1935 in acht genomen geweest zijn voor het opmaken van het exploit en de andere akten van rechtspleging, welke het vonnis voorafgaan;

Alle andere of strijdige besluiten verwerpende; Machtigt verweerster om in rechte te staan;

Verklaart dat de overeenkomst van vennootschap van 21 Juli 1936 ontbonden is;

Verklaart dat de overeenkomst van leening van 21 September 1937 eveneens ontbonden is, diensvolgens veroordeelt de verweerders om aan aanlegster te betalen de som van 9.660 fr. met de gerechtelijke intresten en de kosten;

Deze kosten begroot op 160,75 frank;

Laat de verweerders toe zich van bedoelde veroordeelingen te bevrijden met maandelijksche afbetalingen van 1.000 frank;

Zegt dat de afkortingen bij Meester E. Ooms, advocaat te Antwerpen, Violierstraat, 6, vanaf 15 Juni 1938 brengbaar zullen zijn en dat hij gebrek aan betaling van een verschenen termijn, het alsdan verschuldigd saldo onmiddellijk opvorderbaar zal worden;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar, behoudens de verwijzing in de kosten, niettegenstaande beroep en zonder zekerheidsstelling.

12

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE OOSTENDE

20 Januari 1938.

Voorzitter : M. J. Rayee.

Referendaris : M. R. Fontaine.

Pleiters : Rob. Ancot en R. Seeldrayers (Brussel).

RECHTSVORDERING. — VONNIS BIJ VERSTEEK. — ONTSLAG BIJ NALATIGHEID TE VERSCHIJNEN. — RECHTBANK VAN KOOPHANDEL. — ONTVANKELIJKHEID. — TERMIJNEN. — NIEUW ART. 158 BURG. RECHTSV.

De oorspronkelijke eischer waartegen een vonnis bij verstek-ontslag werd gegeven is, bij gebrek aan voorwerp, niet ontvankelijk in zijn verzet dat er toe strekt, zonder meer, het bestreden vonnis te zien te niet doen en hem te hooren vrijspreken van de ten zijnen laste uitgesproken veroordeelingen. Wel is hij ontvankelijk in zijn verzet indien hij tevens herdaagt tot hetzelfde doel als aangeduid in den oorspronkelijken eisch.

Het vonnis bij verstek-ontslag gewezen bij nalatigheid te verschijnen is, als dusdanig, steeds vatbaar voor verzet. De termijnen tot verzet tegen zulke

vonnissen worden voorzien door het nieuw art. 158 Wet. Burg. Rechtsvord. (art. 8 K. B. van 30 Maart 1936) dat bepaalt dat het verzet ontvankelijk is tot de uitvoering indien het vonnis niet aan partij zelf werd beteeekend.

Lebleu t/N. V. Comptoir Ostende-Est (C.O.E.)

Herzien het vroeger gebeurde in de zaak, inzonderheid het vonnis bij verstek-ontslag, in dagteekening van den 22en Juli 1937, door dez rechtbank gewezen, waarbij de verwerende vennootschap C.O.E. wordt ontslagen van de vraag tegen haar ingesteld door den eischer Lebleu, en deze laatste wordt afgewezen van zijnen eisch;

Aangezien het voormeld vonnis werd beteeekend, bij geregistreerd exploit in dagteekening van den 4n September 1937, door het ambt van deurwaarder Arseen Louf, ter standplaats Oostende, zonder dat de beteeekening evenwel werd ontvangen door den verstekdoener zelf;

Gezien de verzetakte door 't ambt van deurwaarder Arthur D'Hoest, ter standplaats Oostende, gedaateerd van den 20n September 1937, geregistreerd;

Aangezien het verzet er toe strekt het bestreden vonnis te zien teniet doen, en Lebleu te hooren vrijspreken van de ten zijnen laste uitgesproken veroordeelingen;

Aangezien dat verzet, zooals het geformuleerd is, vanzelfsprekend, niet-ontvankelijk is, bij gemis aan voorwerp, vermits de eischende partij in verzet, Lebleu, zich identificeert met de oorspronkelijk eischende partij, welke in die hoedanigheid veroordeelingen postuleerde ten laste van de vennootschap C.O.E., oorspronkelijke verweerster, waaruit volgt dat er, buiten de veroordeeling tot de kosten, geen spraak kon zijn, door het vonnis bij verstek-ontslag nog andere veroordeelingen uit te spreken ten laste van den verstekdoener;

Aangezien Lebleu, met het doel de verzetprocedure in regel te brengen, bij geregistreerd exploit van den voormelden deurwaarder, in dagteekening van den 29n December 1937, opnieuw verzet heeft gedaan, met herdaging tot hetzelfde einde als in zijnen oorspronkelijken eisch;

Aangezien het verzet er toe strekt, het bestreden vonnis te zien teniet doen, en, opnieuw uitspraak doende, de vennootschap C.O.E. te hooren veroordeelen om hem 184.000 frank te betalen, tot vergoeding verworven in zijn hoedanigheid van beheerder-afgevaardigde;

Gezien de conclusies van partijen, opgesteld in het Nederlandsch, doch uiteengezet in het Fransch;

Aangezien partijen het eens zijn om de debatten te omschrijven tot de ontvankelijkheid van het verzet van den 29n December 1937;

Aangezien eischer in verzet vraagt, zijn tegenstel ingeleid bij exploit van den 20n September 1937, van de rol af te voeren;

Aangezien er grond bestaat tot verstek-ontslag, wanneer de eischer niet verschijnt, 't zij ter zitting, die hij zelf den verweerder heeft gesteld door zijn dagvaarding, 't zij op den dag vastgesteld op aanvraag van den verweerder;

Aangezien hier in dit geval het verstek-ontslag door de verwerende vennootschap werd verzocht, op een zitting tot dewelke de zaak verschoven was op gemeen overleg tusschen partijen, die beide waren verschenen op de inleidende zitting ;

Aangezien het bestreden vonnis verwijst naar artikel 154 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering dat, in burgerlijke zaken, denzelfden regel vermeldt als, in handelszaken, artikel 434 van hetzelfde wetboek ;

Aangezien die twee bepalingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering beide doelen op den eischer die niet verschijnt om te concludeeren, wat van zijnentwege een aanbod insluit tot stilzwijgenden afstand, dien verweerder mag aannemen of weigeren ; bij aanvaarding, is de rol van den rechter er toe beperkt het verstek te constateeren en den verweerder te ontslaan van de vraag, tenware de rechter, lijk in dit bijzonder geval, inachtgenomen de conclusie door de verwerende vennootschap C.O.E. genomen, en bij gemotiveerde beslissing over de ingeroepen middelen, den aanlegger afwijst van zijn vordering ;

Doch, in beide mogelijkheden, wordt het vonnis bij verstek-ontslag gewezen bij nalatigheid te verschijnen, en is het, als dusdanig, vatbaar voor tegenstel ;

Aangezien het beschikkend gedeelte van het bestreden vonnis trouwens niet doet blijken, dat de rechtbank zou uitgesproken hebben bij nalatigheid te concludeeren ;

Doch het verstek verleend uit reden van het niet-verschijnen van Lebleu moet geheeten worden : verstek bij nalatigheid te verschijnen ; de verwerende vennootschap beweert ten andere niet, dat zij vooraf eischer conclusies zou hebben beteekend ;

Aangezien dus de vraag niet wordt gesteld of de handelsrechtbanken nog, sinds het Koninklijk besluit van den 30 Maart 1936, waarvan artikel 20, thans geworden het nieuw artikel 436 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, niet verwijst naar artikel 157 van 't zelfde wetboek, van toepassing op vonnissen gewezen tegen een partij, die een pleitbezorger heeft, mogen uitspreken bij verstek bij nalatigheid te concludeeren ;

Aangezien de termijnen tot verzet, op het geval toepasselijk, derhalve beheerscht worden door het nieuw artikel 158 uit het wetboek van burgerlijke rechtsvordering — artikel 8 van het Koninklijk besluit van 30n Maart 1036 ;

Aangezien het bestreden vonnis niet beteekend werd aan Lebleu persoonlijk, noch ten uitvoer werd geleid, is het verzet door eischer gedaan buiten de 15 dagen te rekenen van de beteekening, altoos ontvankelijk.

Aangezien de vennootschap C.O.E. wat betreft de ontvankelijkheid, zich verklaart te gedragen naar de wijsheid van de rechtbank, onder voorbehoud den grond van het verzet later te bespreken.

Om deze redenen :

De rechtbank, beslissende op tegenspraak, toepassing gedaan van artikels 2.34.37.40.41 en 64 van de wet van den 15n Juli 1935, verklaart het verzet

in dagteekening van den 20n September 1937 niet-ontvankelijk bij gemis aan voorwerp ; veroordeelt eischer tot de kosten van den aanleg ;

Ontvangt 't verzet in dagteekening van den 29n December 1937 ; verzendt de zaak naar de zitting van den 17n Maart 1938, voor conclusies en uitspraak over de geldigheid van het verzet.

13

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

3 Mei 1938

Voorzitter : M. Verschuren

Rechters : M.M. Verbeke en De Smedt

Referendaris : M. L. Thuysbaert

Pleiters : Mrs Van Raemdonck en Verwilghen

VERVOER. — VOORBIJRIJDEN BIJ SPLITSING, AANSLUITING OF KRUISING. — AANSPRAKELIJKHEID.

Hij die, op een splitsing, aansluiting of kruising links afdraait snijdt den weg niet af van dengene die poogt hem voorbij te rijden, daar deze laatste reeds in overtreding is en zich bevindt op een plaats waar hij, op dat oogenblik niet wettelijk mocht zijn.

Hij moet enkel den doorgang eerbiedigen van den weggebruiker die kruist en niet van dezen waarvan hij niet kon verwachten dat hij zou gepoogd hebben hem voorbij te steken.

De Ligne t/Mij «Claus Gebroeders» & Cten.

Aangezien de vraag strekt ten einde : «gedaagden, zich solidairlijk te zien en hooren veroordeelen om aan den aanlegger de som van fr. 1.146.60 te betalen, als vergoeding der schade door hem onderstaan, ten gevolge van een aanrijding, op 14 Juli 1937, te Aalst, tusschen zijn auto en den autovrachtwagen van de gedaagde vennootschap ; gedaagden, zich bovendien te hooren verwijzen in de gerechtelijke intresten en de proceskosten ; het vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg » ;

Aangezien de aanlegger, tot staving van zijn eisch, aanvoert, dat hij, op hooger gemelden datum, met zijn voertuig reed langs den Molendries te Aalst, richting Hovenierstraat ;

dat, op een gegeven oogenblik, hij de vrachtauto, bestuurd door een aangestelde van de Mij «Claus Gebroeders» en rijdend in dezelfde richting, voorbijstak ;

dat, gekomen op de hoogte van de vrachtauto, deze plots naar links afdraaide zonder op zichtbare wijze de verandering van richting aan den weggebruiker die volgde kenbaar te maken ;

dat hij, aanlegger, in de onmogelijkheid was tijdig te stoppen en, aan het uiteinde van de Molendriesstraat, in botsing kwam met de vrachtauto ;

dat de aanlegger besluit dat de aanrijding veroorzaakt werd door de onvoorzichtigheid van den conducteur van de vrachtauto om : 1° de verandering van richting niet kenbaar gemaakt ; 2° den

weg afgesneden te hebben aan den weggebruiker die zijn weg vervolgde ;

Aangezien het vaststaat, om in de inleidende dagvaarding zelve erkend te zijn, dat de aanlegger, in strijd met het algemeen reglement op het vervoer (art. 36,4°), gepoogd heeft een weggebruiker voorbij te rijden op «een splitsing, aansluiting of kruising» ;

dat de aanlegger, door deze beweging, meteen art. 29,4°, van de wegcode heeft overtreden dat aan de weggebruikers oplegt «de uiterste rechterzijde te houden op de splitsingen en aansluitingen» ;

Aangezien, aan den anderen kant, de aanlegger, die den bewijslast draagt, niet bewijst dat de aangestelde van de eerste gedaagde verzuimd heeft, door een of ander teeken, aan de weggebruikers kenbaar te maken dat hij zijn richting ging wijzigen ;

dat het uitblijven van het richtingsteeken, zelfs indien het mocht bewezen worden, in alle geval zonder eenig oorzakelijk verband is met de kwestieuse aanrijding; dat, immers, de zwenking naar links, in de richting van de Varkensmarkt, voor gevolg moest hebben voor den achteraan rijdenden weggebruiker, die de door het reglement voorgescreven uiterste rechter zijde van den rijweg hield, de baan vóór hem vrij te maken, wat voorzeker niet van aard was een aanrijding te veroorzaken of in de hand te werken ;

Aangezien de aanlegger de autobestuurder er een verwijt van maakt dat hij den doorgang heeft afgesneden voor dengene die zijn weg vervolgde en dat hij, zodoende, art. 57,2° van 't verkeersreglement heeft overtreden ;

dat, immers, op een splitsing, aansluiting of kruising, de weggebruiker die links afdraait, den weg van dengene die poogt hem voor bij te rijden, niet afsnijdt, daar deze laatste reeds in overtreding is en zich bevindt op een plaats waar hij, op dat oogenblik, niet wettelijk mocht zijn; dat, ten andere, van een weggebruiker die, op een bepaalde plaats, krachtens een wettelijk voorschrift, de uiterste rechterzijde van den rijweg moet houden en die, desondanks, de linkerzijde van de baan neemt, ten einde een vóór hem rijdend voertuig voorbij te steken, niet kan gezegd worden dat hij zijn weg normaal vervolgt (art. 59) ;

dat er uit volgt dat dengene die, in dergelijke omstandigheden, den weg afsnijdt, slechts den doorgang moet eerbiedigen van den weggebruiker die kruist, doch niet van dezen waarvan hij niet kon verwachten dat hij zou gepoogd hebben, ondanks een uitdrukkelijk verbod, hem voorbij te steken. (Verbr. 7 Juli 1936, J. des Trib. 1936, Nr 3465, kol. 525; Antw. 5 Nov. 1935, Rechtsk. Weekblad 1935-1936, bl. 683; Nota aan den voet van het vonnis van Rechtbank van Gent, 30 November 1935, Rechtsk. Weekbl. 1935-1936, bl. 1101);

Aangezien de eisch, derhalve, ongegrond is ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of strijdige besluiten verwerpende en namelijk de aanvraag van den aanlegger tot getuigenbewijs, de aangehaalde feiten noch ter zake dienend, noch afdoende zijnde, verklaart den eisch ongegrond; diensvolgens, wijst hem af; kosten ten laste van den aanlegger.

14

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

3e Kanton. — 19 Juni 1937.

Vrederechter : Mr Van Nuffel.
Pleiters : Mter Van Rompaey.

EIGENDOMSRECHT. — ERFDIENSTBAARHEID
DOOR DE WET GEVESTIGD. — MANDEELIGHEID.
— GEEN RECHT VAN AANKLEEF.

Art. 522 B. W. betreffende het recht van aankleef op hetgene met de zaak vereenigd en ingelijfd wordt, is niet van toepassing wat betreft het verkrijgen eener door de wet gevestigde erfdiensbaarheid zooals de mandeeligheid, die, alhoewel zij kenteekenen draagt van den gemeenschappelijke eigendom, daarvan nochtans in menig opzicht afwijkt ten aanzien van het doel dat de wetgever nastreeft.

Sielens t/ De Vroe en Mast.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Henri Verhulst, te Antwerpen, in dato 13 April l.l., geboekt, strekkende tot de betaling van 1652,01 frank voor overname van den scheidsmuur tusschen de huizen van partijen respectievelijk gelegen te Hoboken, St Bernardschesteenweg, 1090 en 1088; *Feiten :*

Verweerders, eerst ingeschreven schuldeischers van zekeren Volesse op zijn eigendom, St Bernardschesteenweg, 1088, hebben dit huis bij dadelijke uitwinning doen verkoopen en zelf ingekocht (akte van notaris Vekemans, in dato 3 December 1936);

In het lastkohier dezer verkoopning werd bedongen dat de koopers er toe gehouden zijn den scheidsmuur tusschen de erven van partijen over te nemen indien de aanpalende eigenaar, aanlegger Sielens, bewijst nog recht te hebben op de overnemingsprijs;

Volesse, die het door verweerders aangekochte huis in 1929 opbouwde, had, blijkens akte van notaris Vekemans, in dato 26 September 1929 den bouwgrond aangekocht, te weten : een perceel ter breedte van 5 m. 40, tegen zekeren Masson en tegen aanlegger Sielens een reepen grond tusschen vorig perceel en het huis Sielens ter breedte van 0,74 m.;

Van de opgegeven breedte van 0,74 m. moet worden afgeleid dat in het verkochte perceeltje grond dat buiten den muur slechts eene breedte had van 0.60 m. tevens begrepen was de helft van den grond 0.14 m. waarop de scheidsmuur gebouwd is;

Verweerders beweren dat hun rechtsvoorganger Volesse, door het aankopen van de helft van den grond waarop de muur gebouwd is ook de nadeelgheid van gezegden muur heeft verkregen en zij diensvolgens niet meer tot de betaling van den overnemingsprijs verplicht zijn;

Gelet op art. 2 en 37 der wet van 15 Juni 1935;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien vaststaat dat Volesse, rechtsvoorganger van verweerders, den kwestieuze muur tengevolge der opbouwning van zijn huis in 1929 in gebruik nam, dat hij diensvolgens verplicht was overeenkomstig art. 661 B. W aan aanleggers eigenaar van den muur, te betalen 1°) de helft van

de waarde van den muur, en 2°) de helft der waarde van den grond waarop den muur gebouwd is;

Aangezien Volesse tegen aanlegger een gedeelte van den bouwgrond aankocht bevattende op de uiterste grens langs den kant van aanleger de helft van den grond waarop de muur is opgericht;

Dat Volesse door dezen aankoop bij dewelke geene melding werd gemaakt van den opgerichten scheidsmuur slechts gedeeltelijk heeft voldaan aan de vereischten van art. 661 B. W. en boven den prijs betaald voor den grond nog de helft van de waarde van den muur door hem in gebruik genomen te betalen had;

Aangezien niet is bewezen dat Volesse aan deze verplichting voldaan heeft;

Aangezien verweerders zich ten onrechte beroepen op de bepaling van art. 552 B. W. krachtens dewelke de eigendom van den grond ook den eigendom medebrengt van hetgene er op en er onder is; dat deze bepaling betreffende het recht van aankleef op hetgene met de zaak vereenigd en ingelijfd is niet van toepassing is wat betreft het verkrijgen eener door de wet gevestigde erfdienstbaarheid, zooals de mandeeligheid, die, alhoewel zij kenteekenen draagt van den gemeenschappelijken eigendom, daarvan nochtans in menig opzicht afwijkt in aanzien van het doel dat de wetgever nastreeft;

Aangezien, moest art. 552 B. W. van toepassing zijn, hieruit in het huidig geval slechts zou kunnen volgen dat verweerders zouden geacht zijn eigenaars te zijn van het gedeelte helft van den muur opgericht op het gedeelte van den grond door Volesse aangekocht; dat aldus echter een toestand zou ontstaan tegenstrijdig aan elk rechtsbegrip in zake mandeeligheid en aan het doel dat de wetgever door het vestigen der erfdienstbaarheid weskwestie heeft willen verwezenlijken; dat inderdaad de scheidsmuur tusschen gebouwen ofwel mandeelig is ofwel uitsluitelijk toebehoort aan een der aanpalende eigenaars; dat hij niet kan verdeeld worden tusschen deze eigenaars, zoodat elk van hen een gedeelte helft ervan zou in eigendom hebben;

Aangezien anderzijds van geen enkele wettelijke schikking kan worden afgeleid dat de mandeeligheid van een scheidsmuur ontstaat of verkregen wordt door den aankoop van de helft van den grond waarop hij gebouwd is;

Aangezien aanlegger diensvolgens nog recht heeft op de helft van de waarde van den scheidsmuur; dat op verweerders bij voormelde akte van verkoop van notaris Vekemans in dato 3 December 1936 de verplichting werd opgelegd den prijs der overname te betalen indien aanlegger daarop nog recht heeft;

Aangezien niet wordt betwist dat de helft der waarde van den kwestieuze muur 1.652,01 fr. bedraagt, daarin niet begrepen de waarde van de helft van den grond reeds door Volesse betaald;

Om deze redenen :

Wij, Xavier Van Nuffel, Vrederechter van het derde Kanton van Antwerpen, rechtdoende tegenwoordig in eerste gebied;

Verklaren den eisch gegrond;

Veroordeelen verweerders aan aanlegger te betalen de som van 1.652,01 fr., te zamen met de gerechtelijke intresten en de gedingskosten.

BESLISSINGEN VAN DEN RAAD DER ORDE DER BALIE TE ANTWERPEN

Beslissing betreffende het dagvaarden in betaling van eereloon. (21 Januari 1938)

De Raad beslist dat de Advocaat die wenscht te dagvaarden in betaling van hem verschuldigd eereloon, verplicht is de voorafgaandelijke toelating van den Stafhouder aan te vragen, zelfs in geval zijn staat van eereloon door den Raad der Orde is getaxeerd geweest.

Beslissing betreffende de borgstelling. (4 Februari 1938)

De Raad beslist dat het aan de advocaten niet toegelaten is, in deze hoedanigheid, zich persoonlijk borg te stellen voor de uitvoering van gelijk welke gerechtelijke beslissing.

Beslissing betreffende de betwisting door een advocaat van het mandaat van een confrater dewelke voor denzelfden klient heeft gepleit. (4 Maart 1938)

Aangezien naar leiding van den brief tot den Heer Stafhouder gericht, in dato 13 Juli 1937, door zekere Heer R... betreffende een geding hangende voor de Rechtbank van Koophandel, de vraag wordt gesteld of een advocaat, pleitende voor een klient, voor de Rechtbank mag staande houden dat de confrater die voor denzelfden klient heeft gepleit in een andere zaak waarop vroeger een vonnis werd geveld, zonder mandaat gehandeld heeft.

Aangezien, bij betwisting door den klient van het mandaat ad litem, dit laatste door den advocaat mag bewezen worden door alle rechtsmiddelen, zelfs door eenvoudige vermoedens.

Aangezien, wel is waar, zekere rechtsleer en rechtspraak beslist dat tusschen partijen het bewijs van het mandaat van vertegenwoordiging volgens de gewone middelen van bewijsvoering moet geleverd worden.

Aangezien echter, volgens een vast en algemeen gebruik, de advocaat zich geen schriftelijk bewijs doet afleveren van het mandaat hem door zijn klient gegeven; dat het gebruik dient te gelden als geval van onmogelijkheid om zich een schriftelijk bewijs voor te behouden (Depage, Traité Élémentaire de droit civil belge T. III n° 905 - spreekt nochtans enkel van het kontrakt van werkverhuring tusschen den advocaat en zijn klient).

Aangezien het gebruik, bekrachtigd door de rechtsleer en de rechtspraak, heeft doen aanne-

men dat de pleitbezorger een voldoende machtiging ontvangt door het eenvoudig ter hand stellen der stukken, zonder verplichting eenig ander bewijs van het gegeven mandaat voor te brengen: (Pasicrisie 1866 T. II bl. 26).

Aangezien de beweegredenen die dit gebruik hebben doen aannemen, n. l. de onmogelijkheid zich een schriftelijk bewijs te verschaffen, zoowel voor den advocaat als voor den pleitbezorger bestaan; dat indien de advocaat geen ministerieel ambtenaar is, zooals de pleitbezorger, hij niet te min op even nauwe en werkdadige wijze deelneemt aan de rechtsbedeeling; dat hij dus van dezelfde geloofbaarheid als de pleitbezorger moet genieten en zich beroepen mag op het gebruik ten zijnen voordeele aangenomen.

Aangezien trouwens om dezelfde beweegredenen de wetgever, toen hij door Koninklijk Besluit van 30 Maart 1936 het mandaat van vertegenwoordiging van den advocaat voor de Burgerlijke Rechtbank heeft erkend in zake beroep der vonnissen van de Vrederechten en van de scheidsrechterlijke commissie's ingesteld door de wet van 24 December 1930, het enkel feit van drager te zijn der stukken als bewijs van het mandaat tegenover derden heeft aangenomen.

Aangezien, in casu, het mandaat van den advocaat die voor den genaamden R... gepleit heeft, ten genoegen van recht bewezen is door de omstandigheid dat hij drager is van de beteekende kopij van het exploit van dagvaarding; ten overvloede spruit dit bewijs uit de brieven door den advocaat geschreven tijdens de gevoerde procedure.

Aangezien trouwens het bewijs van het mandaat, volledig en volmaakt onder oogpunt van het burgerlijk recht op grond der hierboven uiteengezette beschouwingen, ten aanzien van de beroepsregelen voorkomt als zijnde voldoende geleverd door de stellige verklaring van den advocaat dat zijn klient hem persoonlijk met de zaak is komen gelasten, en nadien met hem de middelen heeft besproken die tegen de vordering zouden ingeroepen worden.

Om deze redenen,

De Raad is van oordeel dat het mandaat van den advocaat die voor den genaamden R... gepleit heeft in de zaak waarop reeds een vonnis is geveld, bewezen is en diensvolgens niet zou kunnen betwist of in twijfel gesteld worden door een confrater pleitende voor denzelfden klient in een andere zaak.

Beslissing betreffende het behandelen van betalende zaken door Stagisten. (4 Maart 1938)

De Raad beslist dat zolang een stagist een zaak in behandeling heeft, waarmede hij door het bureel van kostelooze Raadpleging is gelast geweest, het hem niet toegelaten is voor denzelfden klient een andere betalende zaak aan te nemen en te behandelen.

Beslissing betreffende het aanvaarden, avaliseeren, rugteekenen of in betaling ontvangen van wissels of beloften (8 April 1938)

De Raad beslist dat het aan den Advocaat verboden is wissels of beloften voor hetzij welke doeleinden uit te geven, te aanvaarden, te avaliseeren, te rugteekenen of in betaling te ontvangen.

Beslissing betreffende het voortbrengen van vertrouwelijke stukken. (10 Juni 1938)

De Confrater die zinnens is briefwisseling met andere confraters voor te brengen, moet tijdig vóór de debatten aan zijne confraters vragen of zij hiermede akkoord gaan en ingeval van niet akkoord, het advies van den Stafhouder inwinnen. Indien zich ter zitting een betwisting voordoet nopens het vertrouwelijk karakter van een stuk, moeten de twee confraters de Rechtbank verzoeken de zaak in voortzetting uit te stellen totdat de Stafhouder over het wel of niet vertrouwelijk karakter van het stuk uitspraak heeft gedaan.

De Raad herinnert aan de verplichting tijdig vóór de debatten de bundels mede te deelen.

BIBLIOGRAPHIE

M. J. VAN NUFFEL. — Het Auteursrecht van den Toondichter. — Drukker-uitgever Albert Decaluwe, Kortrijk.

De Heer Vrederechter Van Nuffel waarvan wij vóór enkelen tijd in ons blad het verdienstelijk werkje «De Rechten der Vrouw» bespraken, heeft thans een beknopte monographie laten verschijnen over het auteursrecht, een uiterst actueel onderwerp dat in de laatste tijden aanleiding heeft gegeven tot zeer belangrijke betwistingen en uiteenlopende beslissingen in de rechtspraak en waarop ook de aandacht van den wetgever is gevestigd geworden.

De schrijver bespreekt bondig doch voortreffelijk de algemeene beginselen der wet van 22 Maart 1886 en van het internationale verdrag van Rome bekrachtigd door onze wet van 16 April 1934. Hij onderzoekt welke werken beschermd zijn door de wet, welke de duur is van het auteursrecht, hoe het bedrag ervan berekend wordt, hetzij bij voorafgaandelijk akkoord, hetzij bij boetstraffelijke vervolging.

Hetgeen het belangrijkste deel van het werk uitmaakt is stellig het zevende en het achtste deel waarin de heden ten dage zoo menigvuldige betwistingen behandeld worden betreffende de radiomuziek en de geluidsfilm. De auteur ontleedt de verschillende juridische verhoudingen die zich voordoen bij een radio-uitzending, verhoudingen die bij de geluidsfilm nog ingewikkelder zijn. In dit laatste hoofdstuk worden uitvoerig de verschillende meeningen uiteengezet die thans worden verkondigd en de schrijver geeft hierbij een zeer uitgebreide bibliographie alsook talrijke opgaven van rechtspraak.

Een hoofdstuk over de verschillende auteursmaatschappijen alsook de tekst van het wetsvoorstel tot wijziging van de bestaande wetgeving besluiten het boek.

De schrijver heeft dit boek niet geëindigd zonder te midden van de vele en tegenstrijdige stellingen een

eigen oplossing aan te duiden. Hij is van oordeel dat er geen aanleiding bestaat tot wijziging der wet van 1886, die de schrijver een «juridisch kunstwerk» noemt en waarvan de voorafgaandelijke besprekingen bijzonder volledig waren en hij denkt dat de rechtspraak, hoezeer de meeningen ook thans mogen uiteenloopen, zich stilaan zal aanpassen aan de noodzakelijkheden van de nieuwe uitvindingen en dat spoedig een eenheid van inzicht zal aan den dag komen die alle wetswijziging zal overbodig maken.

Deze optimistische slobbeschouwing van den Heer Rechter Van Nuffel zal stellig niet door iedereen gedeeld worden. Doch ieder zal hem graag hulde brengen voor de voortreffelijke samenvatting die hij ons gegeven heeft van het vraagstuk van het auteursrecht van den toondichter in onzen tijd.

René Victor.

F. WALEFFE en F. WALEFFE. — Répertoire décennal de la Jurisprudence belge. — 1926 à 1935. — Tome III. — Etabliss. Em. Bruylant, Bruxelles.

Vroeger hadden wij reeds de gelegenheid de verschijning te melden van de twee eerste deelen van het nieuw tienjarig repertorium over de Belgische rechtspraak gaande van 1926 tot 1935 en samengesteld door de Heeren Waleffe. Van dit werk, dat zoo onmisbaar is voor de beoefening der rechtspraktijk, is thans het derde deel verschenen gaande van «Fabrique d'Eglise» tot «Preuve».

Dezelfde zeer groote verdiensten die wij vroeger reeds deden uitschijnen vinden wij terug in dit derde deel : volledigheid en uitstekende systematiek.

Het werk van de Heeren Waleffe dat bijna alle gepubliceerde rechterlijke uitspraken in korten inhoud vermeldt laat toe lastige en tijdroovende opzoekingen in allerlei verzamelingen van jurisprudentie achterwege te laten.

Daar het ook alle doctrinale studies vermeldt die in de rechtskundige tijdschriften zijn verschenen geeft het een prachtige synthese van heel de juridische activiteit van de tien laatste jaren.

Het werk is al te gekend en al te zeer gewaardeerd in de juridische wereld om aanbeveling te behoeven, doch nooit genoeg zullen de juristen van ons land hun dank kunnen uitspreken voor het geweldig werk dat ten hunnen bate met zooveel benediktijner geduld en zooveel klaar doorzicht door de Heeren Waleffe werd gepresteerd.

Zooals in de vorige deelen is ook in het thans verschenen boek de Vlaamsche rechtspraak en rechtsleer uitvoerig vermeld en ontelbaar zijn de door het Rechtskundig Weekblad gepubliceerde rechterlijke beslissingen die in dit verzamelwerk voorkomen.

J. M.

INGEZONDEN BIJDAGEN

DADELIJKE UITWINNING IN EEN AFZONDERLIJK TYPE-KOHIER VAN LASTEN BEDONGEN NIETIGHEID

Een belangwekkend vonnis heeft onlangs dergelijke clause nietig verklaard bij gebrek aan authenticiteit, daar de akte van geldleening zelve het beding niet had overgenomen maar slechts beroep had gedaan op een afzonderlijk neergelegd type-lastenkohier waarin het beding voorkwam.

De akte van geldleening voor notaris X verleden bepaalde dat de leening geschiedde aan de algemeene voorwaarden der akten van geldleeningen voor notaris X verleden, waarvan partijen hebben kennis genomen, lezing gehoord en welke zij goedgekeurd hebben, dewelke voorwaarden voorkomen in een type-lastenkohier, neergelegd onder de minuten van notaris Y waarvan notaris X bewaarhouder is.

Het op te lossen vraagstuk was wel in kwestieus geval het volgende, of de neerlegging onder de minuten voldoende authenticiteit verleent aan de neergelegde akte tot geldigheid der clause van dadelijke uitwinning voor afzonderlijk-verleden akten van geldleeningen?

Men neemt immers algemeen aan dat deze clause toebehooren der hypotheek, in een authentieke akte dient bedongen (art. 76 et 83, loi 16-12-1851, Rep. prat. du dr. b. Hyp., nrs 248-698, Schiks et Van Isterbeek, Traité formulaire v.l., p. 427, Marcotty, Expropriation forc. II, n° 598, Cambron, Rev. prat. not. 1910, p. 697, tous cités dans le jugement).

Op de vraag antwoordde de rechtbank op ontkennde wijze : de akte neergelegd onder minuten van een notaris is daarvoor niet noodzakelijk authentiek.

De dadelijke uitwinning moet uitdrukkelijk en op speciale wijze bedongen worden in een akte hebbende het bijzonder karakter van authenticiteit dat het type-kohier neergelegd onder de minuten van een notaris niet bezit, al hebben de partijen verklaard er kennis van genomen te hebben en deze goed te keuren.

De rechtbank verklaart geldig de akte van geldleening en hypotheek bedongen in de akte van leening, alsmede de andere voorwaarden in het type-lastenkohier bepaald (de wet vereischt immers niet tot hun geldigheid dat zij in een authentieke akte zouden bedongen zijn) doch verklaart nietig het beding van dadelijke uitwinning alsook het bevelschrift verleend door den heer voorzitter der Rechtbank waarbij de verkoop bevolen werd.

Het beslag van onroerend goed is diensvolgens de rechtspleging waartoe de schuldeischer alhoewel eerste ingeschreven moet doen overgaan in casu.

Wat nu de verantwoordelijkheid van den notaris betreft, zou ons inziens de werkende notaris dienen verantwoordelijk gesteld te worden, daar hij niet vermag akte te verlijden waarvan een der bijzonderste voorwaarden, door de partijen beoogd, nietig is.

André Robendach,
lic. pleith. Gent.

TAALONKRUID.

AANMERKINGEN OP RECHTERLIJKE BESLISSINGEN

gepubliceerd in het Rechtskundig Weekblad.

Inzake. — Staat niet in Van Dale noch in Koenen.

In Van Dale en in Gallas vind ik : in zaken van godsdienst : en matière de religion.

Boete. — De officieele commissie voor den Ned. tekst der Belgische Wetboeken gebruikt voor amende altijd geldboete. (Zie voorbeelden in Woordenboek Van Grieken).

Gelijk gestelde. — Wordt in één woord geschreven : gelijkgesteld. (Zie Van Dale.)

Toepassing maken. — Vind ik niet in Van Dale, Gallas, Koenen.

In Van Dale vind ik : de uitdrukking is hier niet toe te passen; iets in toepassing brengen; dit is hier niet van toepassing.

Vercoullie geeft : faire une mauvaise application : een verkeerde toepassing maken.

Strafrechterlijk gebied. — Pénal = strafrechtelijk.

Taks. — Is volgens Van Dale Zuidn. voor taxe.

Tweemaal «onderworpen» in denzelfden zin.

Tenzij. — Is een voegwoord. Hier wordt het als voorzetsel gebruikt. Men schrijve dus : Tenzij tegenstrijdige wetsbepalingen gelden.

Verhaal. — Beteekent schadeloosstelling, vergoeding en wordt hier ten onrechte gebruikt voor «voorziening». Prof. Bellefroid heeft in een artikeltje in het «Rechtskundig Weekblad» onlangs de aandacht daarop gevestigd.

Voor de rechtbanken. — Vóór de rechtbanken.

Bestuurder. — Men zegt : directeur.

Voor wat betreft. — Wat betreft. (Zie Van Dale, Gallas.)

Aanzien worden. — Aanzien is Zned. (Van Dale).

Ned. aanzien, zag aan, aangezien.

Gedoozaamheid. — Vind ik noch in Van Dale, noch in Koenen, noch in Gallas. Wel gedoogen, en bij Koenen, gedooging.

Bellefroid : tolérance : gedoogen.

Van Grieken : acte de pure tolérance : daad van een eenvoudig gedoogen.

Burgerlijk Wetboek gebruikt gedoogen n° 1724 en n° 1727.

Zich ontlasten op hare bevolking. — Van Dale zich ontlasten : uitloopen, uitmonden.

Gallas : se décharger sur... de... : aan 'n ander iets overlaten.

Voor wat betreft : Zie hierboven.

Aanzien worden. — Zie hierboven.

Desgevallend. — Verkeerde woordvorming onder invloed van desgevorderd, desverlangd, enz. In voorkomend geval, bij voorkomende gelegenheid.

Vordering inspannen. — Het B. W. gebruikt een vordering instellen (464, 813, 957, 1648, 1798).

Gallas : intenter : ('n proces) aandoen; instellen. Van Dale vermeldt : een proces inspannen als Zuidn.

Aanbevolen schrijven. — Lettre recommandée. In het Ned. : Aangeteekend schrijven. (Zie Gallas, Van Dale.)

Publieke orde. — B. W. art. 6 gebruikt : openbare orde.

Dienstkontrakt. — Wordt hier ten onrechte gebruikt voor de wel-omschreven arbeidsovereenkomst.

De onderbreking der verjaring bekomen. — Interrompre la prescription. De verjaring stuiten. (W. v. Strafvordering 26.)

Overtredingen aan de wettelijke bepalingen. — Overtredingen van de...

Bevoegd om. — Om is hier overbodig.

Ingeval van verzet. — Ingeval dient hier in twee woorden geschreven te worden.

In geval van verzet.

Ingeval dit zou gebeuren... (hier is ingeval voegwoord en dan wordt het in één woord geschreven).

Mag men er op nahouden. — Iets er op nahouden betekent : disposer de, avoir, en niet : de meening toegedaan zijn.

De rechter heeft niets te zien in... — N'avoir rien à voir. Deze uitdrukking staat niet in Van Dale. Gallas geeft als vertaling : niets te maken hebben met...

Peeters stelt voor : hij heeft er zich niet mee te bemoeien.

In voege treden. — Znd. schrijftaal voor in werking treden.

In laatste instantie. — In laatsten aanleg.

Een geding aanleggen. — B. W. gebruikt een vordering instellen. Overigens is de uitdrukking goed Nederlandsch.

Dewijl. — In deftigen stijl voor omdat.

Dewijl het er nu juist op aankomt te weten of het bestuur, dan wanneer het beweert alleen, buiten de tusschenkomst van de rechterlijke macht, het bedrag der geldboeten definitief te kunnen vaststellen, geen aanspraak maakt op een recht dat het niet heeft. —

Daar het er nu juist op aankomt te weten, of het bestuur geen aanspraak maakt op een recht dat het niet bezit, wanneer het beweert alleen, buiten de tusschenkomst van de rechterlijke macht, het bedrag der geldboeten definitief te kunnen vaststellen.

De geïntimeerde. — Bell. intimé : de gedaagde in beroep.

Van Grieken intimé : de gedaagde in beroep, de beroepene.

Van Dale geeft : de geïntimeerde : de gedaagde in hooger beroep.

De appellant. — Bell. l'appellant : de eischer in beroep. Van Grieken : id.

Strafrechterlijk gebied. — Strafrechtelijk gebied.

In uitvoering van. — En exécution de... Van Grieken : ter uitvoering van.

Onderhavig. — Wordt nog door velen vermeden als een germanisme (Peeters) : waarvan spraak is, enz.

Het beheer. — Het W. v. Strafvordering gebruikt : Beheer van registratie en domeinen.

Men had dan ook hierboven beter Beheer gebruikt dan Bestuur.

Een maal. — Wordt in één woord geschreven.

Overdrachtstaks. — Overdrachtstaxe of overdrachtsbelasting.

Voorwerpen zonder gebruik. — Voorwerpen buiten gebruik.

3° Op dit geval moet men art. 15 toepassen, enz.

Bestatigen. — Znd. schrijftaal. Een woord gesmeed naar het Duitsch : bestätigen, dat echter bevestigen beteekent. (Zie Peeters.)

Cramer : constatations : bevindingen.

Door artikel. — In het Ned. zegt men doorgaans : bij artikel.

Overgangen. — Transmission, overdracht.

Verzet aantekenen. — Former opposition. B. W. 173 verzet doen. Id. Bellefroid.

Van Dale geeft : in verzet komen, verzet aantekenen, verzet doen.

Als wanneer. — Wanneer of als.

Binnen deze bepaling. — Binnen deze perken.

In het toepassen der wetten. — Ware het niet beter te zeggen : Bij het toepassen...

Een boete uitvaardigen. — Een geldboete bepalen (B. W. 156) met geldboete straffen (B. W. 50).

Rekening houden van. — Rekening houden met.